

Opleidingsplan gemeenteraad Renkum 2022 - 2026

1. Inleiding

Dit document bevat het opleidingsprogramma van de raad voor de raadsperiode 2022-2026. Paragraaf 2 geeft een overzicht van het in 2022 voor de nieuwe raad georganiseerde startprogramma en wordt in paragraaf 3 gevolgd door het doorwerkprogramma voor de jaren daarna (2023-2025).

- Achtereenvolgens komen aan de orde:
- Startprogramma 2022; Ontwikkelprogramma 2023-2026;
- Globale kostenraming en planning diverse onderdelen startprogramma en doorwerkplan.

In dit plan worden de termen “opleiding”, “scholing”, “training” en deskundigheidsbevordering” door elkaar gebruikt.

Kader

Artikel 6 van de Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden Renkum 2019 bepaalt dat de raad kort na de verkiezingen een opleidingsplan vaststelt voor de aankomende raadsperiode. De griffier is verantwoordelijk voor de nadere concretisering van dit plan.

2. Startprogramma Renkum 2022

Het doel van het startprogramma was vooral om kennis te maken met de nieuwe “werkplek” binnen de gemeente. Het startprogramma is dan ook gericht op de volgende doelen:

- kennisoverdracht van de huisregels, de logistiek, de beleidsinhoud en de ontwikkelingen in de gemeente Renkum;
- kennismaking met elkaar, met de griffie, met de ambtelijke organisatie en het opdoen van dossierkennis;
- teambuilding van de raads- en commissieleden onderling.

Hierna volgt de opzet van het startprogramma van 2022.

2.1 Introductiepakket

Voor de raads- en commissieleden is een introductiepakket samengesteld. Dit pakket bestaat uit factsheets en het Raadshandboek.

De **factsheets** bevatten overdrachtsinformatie met verwijzingen naar de vigerende beleidsdocumenten. Deze documenten zijn terug te vinden op de gemeentelijk website onder het Raads Informatie Systeem (RIS) en onder Bestuursdocumenten.

Het **Raadshandboek** is een naslagwerk van diverse onderwerpen die voor raads- en commissieleden van belang zijn, zoals relevante regelgeving, praktische huishoudelijke zaken en uitleg over en voorbeelden van de raadsinstrumenten (zoals amendementen en moties). Het Raadshandboek is ook opgenomen in het raadsinformatiesysteem. Aan het raadshandboek zijn ook enkele raadsregelingen, verordeningen en andere interessante documenten toegevoegd, zoals:

- Reglement van orde gemeenteraad;

- Verordening op de raadscommissies;
- Spelregels Raadsontmoetingen
- Verordening Rechtspositie raads- en commissieleden
- Jaarverslagen griffie en raad
- Overzicht van interessante websites

Al deze documenten zijn te vinden op het Raadsinformatiesysteem van Gemeente Oplossingen (GO) waarvoor raads- en commissie bij aanvang van de raadsperiode een account krijgen om mee in te loggen.

2.2. Bijeenkomsten startprogramma

Het Startprogramma loopt van maart tot en met december 2022. Er zijn in de eerste maanden na de benoeming verschillende dagen uitgevallen in verband met feestdagen. Daarnaast is er relatief veel tijd van de raads- en commissieleden gevraagd in verband met de vorming van het nieuwe college, gesprekken over de raadsbrede samenwerking en lopende dossiers en verschillende bestuurstrajecten (Berenschot, bestuurscultuur e.d.). Hierdoor heeft een aantal bijeenkomsten die aanvankelijk stonden gepland in het kader van het startprogramma niet door kunnen gaan.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bijeenkomsten die de griffie in het kader van het startprogramma heeft georganiseerd:

Bijeenkomst	Activiteit
Introductiebijeenkomst, 18 mei	<ul style="list-style-type: none"> - Workshop stilentest voor raadsleden - In gesprek over kernwaarden voor raadsleden - Teambuilding in de vorm van een pubquiz
Koffie en thee gesprekken raads- en commissieleden en college	<p>In de periode juni/ juli heeft de griffie koffie- en theegesprekken gevoerd met raads- en commissieleden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • persoonlijke kennismaking/ verdieping van de kennismaking • terug- en vooruitblik op het raadslidmaatschap • verwachtingen van de ondersteuning van de griffie • rol van een raads- en commissielid als volksvertegenwoordiger c.q. volksverbinder <p>De conclusies zijn verwoord in het eindverslag</p>
Speeddate, 7 juni	Kennismaking tussen raads- en commissieleden.
Afsluiting politieke jaar	BBQ in de tuin van de burgemeester
Gebruikerstraining GO	Voor raads- en commissieleden is een gebruikerstraining geweest om hen wegwijs te maken in het raadsinformatiesysteem.
Heisessie, 30 september	Twee dagdelen (middag en avond) met de volgende onderdelen: het verzamelen van onderwerpen voor Raadsagenda en het integriteitsspel
Training commissievoorzitters	Op 21 september is een training georganiseerd voor de commissievoorzitters. Deze training krijgt een vervolg aan de hand van observaties en een vervolgbijeenkomst begin 2023. De training is gehouden door debat.nl.

2.3 Bijeenkomsten georganiseerd door derden

In samenwerking met de VNG Gelderland Academie heeft de griffierskring Gelderland-Midden een inwerkprogramma georganiseerd voor raadsleden van de gemeenten Renkum, Rheden, Arnhem, Doesburg, Rozendaal, Westervoort, Lingewaard.

Bijeenkomst 1 op 10 januari 2022: hoe werkt een gemeente?

Wat is de rol van het raadslid? Stijltest; Wat voor soort raadslid ben ik?

Bijeenkomst 2 op 14 februari 2022: financiën / P&C-cyclus

Hoe kijkt provincie als toezichthouder naar begroting. Waar let je op als raadslid?

Bijeenkomst 3 op 16 mei 2022: Rolverdeling raad, commissies, taken, etc.

Bijeenkomst 4 op 21 april 2022: regionale samenwerking

Plenaire spreker en markt met vertegenwoordigers van verbonden partijen.

Bijeenkomst 5 op 20 juni 2022: ondermijning/bedreiging/integriteit

Pub quiz.

Overige bijeenkomsten

Op de lijst "Ingekomen brieven aan de raad" worden onder het kopje "uitnodiging" de workshops en dergelijke opgenomen die georganiseerd worden voor raadsleden. Het is aan het individuele raadslid zelf of hij/zij ingaat op een dergelijk aanbod. Als er kosten zijn verbonden aan een dergelijke workshop/training/cursus dient een raadslid dit aan te kaarten bij de eigen fractie. De gemeente betaalt per raadslid een bijdrage aan individuele scholing. Dit wordt aan de fractie overgemaakt.

Verder wordt er door de Gelderland Academie en raadslid.nu veel georganiseerd voor raads- en commissieleden. Op hun websites staat het opleidingsaanbod met veel verschillende onderwerpen.

Het aanbod van de Gelderland Academie is vraag gestuurd. Dat betekent dat de inhoud van elke bijeenkomst wordt samengesteld in samenwerking met de deelnemers en op basis van behoefte en specifieke uitdagingen/vraagstukken. Op hun website staat een overzicht van thema's waarover de Academie al bijeenkomsten georganiseerd heeft.

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden faciliteert met hun raadsacademie de uitwisseling tussen raadsleden van kennis, vaardigheden en ervaring. Dat gebeurt op twee manieren: met fysieke bijeenkomsten door het land en via de digitale kanalen.

3. Ontwikkelprogramma 2022-2026

Wensen en behoeften van raads- en commissieleden

Zowel voor de raad als geheel als individuele raads- en commissieleden is het belangrijk om blijvend aandacht te houden voor de ontwikkeling van het eigen functioneren. Voor na de introductieperiode is een opleidingsaanbod samengesteld waarbij de nadruk ligt op verdieping van de opgedane kennis en op de actualiteiten in gemeenteland.

Om input te krijgen voor het ontwikkelplan heeft de griffie in juni/juli **koffie- en theegesprekken** gehouden met bijna alle raads- en commissieleden, alsmede het college. In deze gesprekken hebben raads- en commissieleden aangegeven waar hun behoeften en wensen liggen voor de doorontwikkeling ten aanzien van het raadswerk en het algehele functioneren van de raad.

Uit de gesprekken kwam een aantal punten naar voren:

- Met name bij de beginnende raads- en commissieleden bestaat de behoefte aan algemene informatie over het raadswerk. Het gaat hierbij om vragen zoals: wat is het doel van verschillende soorten vergaderingen? Welke instrumenten heb je als raadslid ter beschikking en hoe kun je daar gebruik van maken?
- Het werken met intervisiegroepjes ('klasje van de griffier') kan hiervoor een goed middel zijn.
- Er is behoefte aan blijvende aandacht voor de bestuurscultuur, voor omgangsvormen en het maken van afspraken hierover.
- Er is in mindere mate behoefte aan algemene opleidingen en trainingen. Een deel van de raadsleden hebben wel behoefte aan themabijeenkomsten over bijvoorbeeld specifieke onderwerpen zoals integriteit, de P&C-cyclus, grip op samenwerking, participatie, klimaat en energie.
- Het is belangrijk om te blijven investeren in de onderlinge verhoudingen en teambuilding, o.a. door middel van informele bijeenkomsten.

Uit de koffie- en theegesprekken bleek dat er vooral behoefte is aan de blijvende aandacht voor omgangsvormen, werkwijzen en de vergadercultuur. Het opleidingsplan staat daarmee sterk in verbinding met het traject **Versterking bestuurscultuur**, dat sinds 2021 op gang is gekomen.

Daarnaast zijn o.a. de volgende thema's genoemd als mogelijke onderwerpen voor verdieping:

- De Omgevingswet;
- Participatie en nieuwe vormen van democratie (deep democracy);
- Kaderstelling en controle via de P&C-cyclus;
- Integriteit
- Workshop "Hoe lees je een raadsvoorstel"?
- Training: "Omgaan met agressie"
- Aandacht voor timemanagement; hoe maak je keuzes als raads- en commissielid in de aangeboden informatie?
- Aandacht voor archiveren van informatie voor en door raads- en commissieleden
- Bijeenkomst voor (nieuwe) raads- en commissieleden verdieping en/of toelichting op de factsheets / overdrachtsdocument
- Inzicht verbonden partijen
- Mediatraining / ronde tafel met journalisten
- Speeddaten met Renkumse maatschappelijke instellingen

Doelen ontwikkelprogramma

Het programma voor de jaren na de verkiezingen, is gericht op de volgende doelen:

- Streven naar eenheid van optreden als raad op gedrags- en procedureniveau; het opstellen van spelregels
- Versterken van de politiek- bestuurlijke samenwerking tussen raad, college en organisatie; de bestuurscultuur;
- Invulling geven aan rol raad in een veranderend werkveld (intergemeentelijke samenwerking, sociale domein, omgevingsvisie);
- Verdieping van de kennis over de invulling van de eigen taken;
- Kennisoverdracht van de beleidsinhoud en ontwikkelingen in de gemeente Renkum;
- Verdere teambuilding van de raads- en commissieleden onderling;
- Invulling geven aan burgerparticipatie en de rol van de raad als volksverbinder.

Activiteiten Ontwikkelprogramma

Het is de bedoeling om in 2023, 2024 en 2025 jaarlijks 3 à 4 activiteiten te organiseren die de bovenstaande doelen dienen. Eén activiteit zal in ieder geval bestaan uit een vorm van speeddaten met de organisatie. Daarnaast is tijdens het traject bestuurscultuur de behoefte naar voren gekomen jaarlijks een heisessie voor raad en college te plannen.

Activiteiten	Toelichting
Themabijeenkomsten	Jaarlijks wordt tenminste één themabijeenkomst gehouden met de raad over één of meerdere actuele thema's. De bijeenkomsten worden gecombineerd met een informeel programma gericht op teambuilding en verbinding.
Intervisiegesprekken met de griffie (voorheen 'klasje van de griffier')	Ieder kwartaal wordt een intervisiegesprek gehouden met raads- en commissieleden over de praktische aspecten van het raadswerk, te beginnen in januari.
Speeddate met de organisatie	Jaarlijks wordt een speeddate georganiseerd met raads- en commissieleden en de organisatie.
Heisessie met raad, college en organisatie	In afstemming met de regiegroep bestuurscultuur wordt jaarlijks een heisessie georganiseerd over de politiek- bestuurlijke samenwerking en aanverwante thema's

4. Budget

De middelen die nodig zijn voor de uitvoering van de activiteiten die hier staan opgesomd, dient te komen uit het raadsbudget. Mede gezien het beperkte opleidingsbudget wordt, waar mogelijk, gebruik gemaakt van eigen personeel voor de trainingen; waar nodig worden externen ingehuurd.

Het structurele opleidingsbudget voor de raadsperiode 2022-2026, zoals opgenomen in de begroting, bedraagt € 34.300,- (€8.575,- per jaar). Dit opleidingsbudget dient ter dekking van zowel de **algemene deskundigheidsbevordering** voor alle raads- en commissieleden en de **individuele scholing** voor raadsleden *voor al dan niet politiek georiënteerde opleidingen*.

De kosten voor de individuele scholing bedragen € 17.940,- (€ 780,- per raadslid). Voor de algemene deskundigheidsbevordering is per raadsperiode een budget beschikbaar van € 16.360,-. Tevens heeft uw raad een bedrag van € 20.000,- goedgekeurd voor het Traject Bestuurscultuur.